

Holmestrand MDG

Program 2023 - 2027

Miljøpartiet De Grønnes mål er et medmenneskelig samfunn i økologisk balanse.

Økonomien skal underordne seg sunne økologiske prinsipper og fremme fred og rettferdighet både lokalt og globalt. Livskraftige lokalsamfunn basert på lokale ressurser er en forutsetning for å nå målet.

- MDGs vedtekter, §1

Innledning

Visjonen om at alle skal ha et godt liv nå og i fremtiden forutsetter store endringer i dagens samfunn. Klima- og naturkrisen gjør at vi må omstille oss, og det haster med å gjennomføre politikk som sikrer naturgrunnlaget for de som kommer etter oss.

Miljøpartiet De Grønnes politikk er basert på tre grunnleggende solidaritetsprinsipper: solidaritet med andre mennesker, solidaritet med fremtidige generasjoner og solidaritet med dyr og natur.

En velfungerende kommune er et solidaritetsprosjekt i seg selv. Innbyggerne skal oppleve å få gode tjenester fra kommunen uavhengig av bakgrunn og alder. I solidaritet med fremtidige generasjoner ønsker vi å legge til rette for at unge førstegangsetablerende kan få muligheten til å bosette seg i kommunen og at de skal få oppleve en kommune med naturmangfold, en frisk og levende fjord og en fremtid uten klimakatastrofe.

MDG jobber for en by- og sentrumsutvikling der Hof, Sande og Holmestrand skal være forbildeprosjekter for klimanøytralitet, menneskevennlig arkitektur og sosial bærekraft. Vi ønsker å øke matproduksjonen i kommunen vår, for å bidra til høyere beredskap både lokalt og nasjonalt. Vi setter dyrevelferd høyt og vil skape en god kommune å bo i også for kjæledyr og produksjonsdyr.

For å være en kommune som leverer gode tjenester til innbyggere må vi ha god kommuneøkonomi. I tillegg til økonomisk bærekraft må økologisk og sosial

bærekraft være styringsmål for kommunen, slik at vi kan sikre gode liv også for fremtidige generasjoner.

God helse er viktig for alle. På overordnet nivå vil MDG jobbe for mer forebygging og å øke grunnbemanningen i helsetilbudet til både unge og eldre.

- Levende nærmiljø og gode nabolag
- Klimanøytral kommune med lokale tiltak
- God helse og livskvalitet for alle
- God barndom og trygg oppvekst
- Barnehagetilbud i nærmiljøet
- Et godt omsorgstilbud for eldre og syke i nærmiljøet
- Varmtvannsbasseng som et helsetilbud i kommunen
- Grønn 3-senter pakke for fremtidens transportbehov
- Grønt næringsliv og fremtidsrettet infrastruktur
- Kortreist fortrinnsvis økologisk mat fra lokale produsenter
- Ta godt vare på matjorda og matprodusentene i kommunen
- Verne og vedlikeholde våre kulturhistoriske bygg
- Verne om habitater/områder for ville dyr, natur og arts mangfold
- Tilrettelegge for at insektene trives over hele kommunen
- Lovpålagt ID merking av kjæledyr som katt, hund og kanin
- Vern av rødlistede rovdyr

Innhold

Våre viktigste saker for 2023 - 2027	3
1. Klima, miljø og lokaldemokrati	4
Demokrati og medborgerskap	4
Klimaledelse i Holmestrand kommune	4
Grønn innkjøpsstrategi	5
Byggebransjen i Holmestrand kommune	5
2. Bevaring av natur	5
Vern og bruk av naturen	6
Oslofjorden og kystområdene	7
3. By- og stedsutvikling.	8
Sentrum- og stedsutvikling	8
Natur- og klimavennlig utvikling	9
Menneskevennlig utvikling	10
4. Folk først i trafikken	10
Et godt kollektivsystem	11

Gi mer plass til menneskene	11
5. Grønn oppvekst i Holmestrand kommune	12
Barnehagen – en arena for den frie leken	12
En skole som lar menneskene blomstre	13
Barn skal ha tilbud om nok og mangfoldig fritid	14
Mindre skjermtid og sunn nettkultur	14
6. Helse, velferd og omsorg	15
Dyrevelferd	16
7. Kultur, idrett og friluftsliv	16
Kunst og kultur	16
Idrett og friluftsliv	17
Kulturminner	17
8. Ressurser i kretsløp, jordvern og et innovativt næringsliv	18
Et grønt arbeidsliv	19
Bærekraftig matproduksjon	20
9. Økonomi	20

Våre viktigste saker for 2023 - 2027

1. Holmestrand kommune skal aktivt redusere klimagassutslipp og styre etter klimabudsjett. Kommunen må i større grad informere og støtte innbyggerne når det kommer til å investere i og velge klima- og miljøvennlige løsninger for hjem og hverdagsliv.
2. Vi vil legge til rette for mer praktisk og variert undervisning i skolen ved å støtte tiltak for uteskole og flere læringsarenaer som eksempelvis skolehager, vitensenter og bedriftsbesøk.
3. Det er behov for økt bemanning i skoler og barnehager. Dette vil gjøre det mulig med tilpasning som igjen gir økt mestring og trivsel hos barna våre.
4. Det må legges bedre til rette så flere folk ønsker å gå eller sykle rundt i vår kommune. Det skal være trygt, enkelt og hyggelig å være myk trafikant i alle våre sentra, rundt skoler, barnehager, idretts- og annen aktivitetsarena i hele kommunen.
5. Vi vil jobbe for en bærekraftig by- og stedsutvikling, med en utbygging i balanse med eksisterende kommunal infrastruktur som barnehager, skoler, helse- og omsorgstjenester. Dette for å unngå dyre, kommunale utbygginger.
6. MDG vil prioritere forebyggende arbeid, slik at alle våre innbyggere er friske og kan klare seg selv så lenge som mulig. Å kunne være i aktivitet og ha et sosialt nettverk er viktig for både fysisk og psykisk helse. MDG vil legge til rette for økt deltagelse i et mangfold av aktiviteter.
7. Vi ønsker også å øke grunnbemanningen innen helsesektoren. Det vil redusere sykefraværet, og de ansatte kan stå i jobben sin lenger.
8. Frivillighet og det å gjøre noe for andre oppleves som meningsfull aktivitet. Dette er helsefremmende for både de som gir og de som mottar hjelp. MDG vil legge til rette for økt deltagelse i frivillighet, på frivillighetens premisser.
9. Vi vil gjøre et krafttak for å redde Oslofjorden i samarbeid med staten og våre nabokommuner. Vi vil sikre at fjorden vår blir et pionérområde for restaurering av natur.
10. Naturen og det biologiske mangfoldet i kommunens skogsområder, grøntarealer og vassdrag, som Hillestadvannet og Suluvann, skal ikke bare bevares. Hillestadvannet skal gjenopprettes, tilbakeføres og styrkes. Vi ønsker ikke noe nytt hyttefelt ved Suluvann, og Allemannsretten må styrkes i kommunen vår. Nedbygging av dyrka mark og natur må opphøre helt.

11. Mennesker føler lykke når de erfarer mestring, glede og tilhørighet. MDG vil derfor motvirke ensomhet ved å satse på gratis møteplasser, som styres av brukerne, slik at alle kjenner eierskap til dem. Grønne oaser, parker og andre rekreasjonsområder er også viktige arena for vår lykkefølelse. MDG vil satse på boformer som motvirker ensomhet, og vi vil styrke førstelinja for psykisk helsehjelp.

1. Klima, miljø og lokaldemokrati

Demokrati og medborgerskap

Økt engasjement og deltakelse i lokaldemokratier er et sentralt mål for Holmestrand MDG. Når flere involverer seg i utviklingen av lokalsamfunnet, blir det mer robust og bærekraftig.

Vi vil:

- jobbe for mer levende lokalsamfunn der det blir lettere å bygge relasjoner og føle seg som en aktiv del av lokalsamfunnet
- at reel brukermedvirkning praktiseres i alle vesentlig prosesser hvor kommunens innbyggere berøres.
- bidra til at kulturen i det lokalpolitiske miljøet preges av utstrakt åpenhet, saklig og
- ha løsningsrettet dialog og respekt for kolleger på tvers av politiske partier, med fokus på de politiske sakene og ikke på person og parti.

Klimaledelse i Holmestrand kommune

Holmestrand kommune har flere muligheter til å påvirke utviklingen av et lokalt fornybarsamfunn. Vi vil at Holmestrand kommunes klimabudsjett med sine klimatiltak sees i sammenheng og innarbeides i kommunens årlige økonomiske budsjett.

Vi vil at kommunen skal:

- forankre klimamål og – tiltak som en del av kommunens budsjett- og økonomiplan.
- lage rutiner for kvartalsvis statusrapportering på klimatiltak.
- utvikle minst ett nyvinnende klimaprojekt i kommunen av lokal og regional verdi.
- planlegge utfasing av all fossil energibruk i kommunens klimaplan.
- fortelle innbyggere, næringsliv og andre hvordan kommunen jobber med klimaløsninger.

- hjelpe innbyggere og bedrifter å planlegge grønn omstilling og gjøre investeringer i tråd med kommunens klimamål.
- be aktivt om innspill til klimaarbeidet fra innbyggerne.
- stille krav om klimavurdering av utbyggingsprosjekter, som f.eks. utviklingen av Sande sentrum.

Grønn innkjøpsstrategi

Holmestrand kommune må bruke sin innkjøpsmakt til å stille tydelige krav til grønne anskaffelser.

Vi vil at kommunen skal:

- stille konkrete krav om utslippsfrie og fornybare løsninger i anskaffelser og bruke miljøbonus og miljøvekting.
- innrette langvarige kontrakter på en måte som sikrer innfasing av nye miljøvennlige løsninger underveis.

Byggebransjen i Holmestrand kommune

Holmestrand kommune skal være ledende i arbeidet med å redusere utslipp av klimagasser. Byggebransjen står for store globale utslipp og det må vi gjøre noe med. Kommunen må utvikle en veileder for klimagassberegninger for bygge- og anleggsprosjekter som alle utbyggere må følge, og MDG vil bruke disse beregningene for å forme prosjektene i grønn retning.

Vi vil at kommunen skal:

- stille mer ambisiøse klimakrav enn TEK krever. (TEK er bygningsbransjens fellesbestemmelser).
- legge til rette for energipositive bygg og nabolags-delning av overskuddsstrøm.
- gjøre det lønnsomt å bevare og energieffektivisere eksisterende bygg – ikke rive.
- velge løsninger og byggevarer som gir lave utslipp i et livsløpsperspektiv.

2. Bevaring av natur

Naturen er vårt livsgrunnlag, kilde til folkehelse, livskvalitet og opplevelser. Vi må sikre at også neste generasjon holmestrandinger kan ha samme tilgang til vår fantastiske natur som vi har hatt.

Naturkrisen i verden gjelder også Holmestrand og må møtes med strukturert innsats fra kommunen. Som grunnlag for arbeidet må kommunen få en egen kommundedelplan for naturmangfold og ta i bruk naturbudsjett- og regnskap som viser endringer i arealbruk over tid, samt økosystemtjenester og naturtilstand i

kommunen. Budsjettet bør ha konkrete mål for tilstanden i hver naturtype og underlegges forvaltningsrevisjon slik at man påser at de følges opp.

Vern og bruk av naturen

Vi vil jobbe for at hundremeterskoger, tjern, kyst- og friluftsområder, samt rester av uberørt natur får sterkere beskyttelse. Vern mot inngrep legger til rette for lokale, kortgatte fritidsopplevelser, som er eksempler på forsvarlig bruk av natur og kulturlandskap.

Et eksempel er Bergskogen på Gullhaug. Denne skogen er arena for barnehager, barne- og ungdomsskole, fritidsforeninger og viktig i et folkehelseperspektiv for friluftsliv og rekreasjon.

Også friluftsområdet ved Solumåsen vil vi la ligge i fred. Dette området er i risiko for å bli nedbygd til industriformål, til tross for store protester fra både MDG, Naturvernforbundet og Turistforeningen.

Vi vil også arbeide for et land- og skogbruk hvor miljø, klima og økologi står i høysetet.

For å motarbeide naturkrisa vil vi:

- innføre naturbudsjett, naturregnskap og en kommunedelplan for natur i Holmestrand.
- innføre mål om å verne 30 prosent av kommunens arealer på land, i fjorden og i vassdrag innen 2030 og restaurere 30 prosent av all natur i kommunen som per i dag er delvis ødelagt, i henhold til FNs naturavtale.
- forhindre nedbygging av dyrkbar mark og våtmarker og sikre null netto tap av natur ved nye utbygginger.
- sørge for at det biologiske mangfoldet i kommunen ivaretas for kommende generasjoner gjennom å styrke oppfølgingen av eksisterende vernede naturområder.
- øke bestanden av ville bier, humler og andre insekter, bl.a. gjennom insekthotell og flere blomsterenger. Kommunens plan for pollinerende insekter må tas aktivt i bruk ved alle kommunale eiendommer. Gå i dialog med kirken om å implementere planen for kirkens eiendommer.
- at kommunen skal plante flere stauder, stedsegne arter og nyttevekster
- ta i bruk miljøvennlige metoder som alternativ til sprøytemidler i bekjempelsen av fremmdarter og styrke kommunens arbeid, inklusive dugnader og kampanjer, særlig før blomstringssesongen.

- jobbe for informasjon om frivillig vern av skog i områder med tett bebyggelse og belønne naturvennlig skogsdrift, som plukkhogst, kvalitetsfokuserte utvalgshogster og mer gammelskog.
- legge til rette for et fleraldret skogbruk med stor vekt på artsrikdom, og bevaring av biotoper med stedegen plante- og dyreliv, både i kommunens egne skoger og i samarbeid med private skogeiere.
- utvikle en strategi mot lysforurensning.
- sikre Eikeren-vassdraget for gjengroing ved målrettet forvaltning og subsidiering av tiltak.
- tiltak mot avrenning til Hillestadvannet
- nei til hyttefelt ved Suluvann
- ikke etablere nye veier i sårbare naturområder, f. eks. Sjøskogveien
- bruke Miljøfyrtårnordningen aktivt for å samarbeide om miljøledelse med kommunens virksomheter, næringsliv og organisasjoner.

Oslofjorden og kystområdene

MDG er dypt bekymret for tilstanden til Oslofjorden. Vi innehar mye kunnskap om hva som skal til for å redde fjorden, men dessverre opplever vi ofte at nødvendige tiltak må vike i møte med rådende økonomiske interesser, av både privat og offentlig art.

MDG ser på Holmestrand kommune som en betydelig aktør i arbeidet med å få reddet fjorden slik at barn og unge kan få oppleve å bade og fiske i en levende og ren fjord. Arbeid mot forurensning fra avløp, landbruk og industri til bekker og fjord må ha høy prioritet, og det haster å få på plass ordninger for nitrogenrensing.

Vi vil stoppe privatiseringen av strandsonen, som medfører en uthuling av allemannsretten og den frie ferdsel for innbyggerne langs kystlinjen.

Mange fotballbaner med miljøfarlige gummigranulater ligger langs Oslofjorden. Gummien havner til slutt i sjøen. Heldigvis har synet på kunstgressbaner med gummigranulater endret seg de senere årene. MDG vil jobbe for at kommunens proaktive holdning til utfasing av granulaterne skal fortsette.

Oslofjordens Friluftsråd, som består av representanter for kommunene og fylkeskommunene rundt fjorden, skal sørge for felles innsats for å redde fjorden vår. MDG vil jobbe for at Holmestrand kommune tar lederskap og er en aktiv pådriver i dette rådet.

Vi vil:

- Gjennom Oslofjordens Friluftsråd styrke samarbeidet med frivillige organisasjoner for å gjøre fjorden og strandsonen søppelfri.
- Støtte opp om tiltak for å dempe utbredelsen av stillehavsøsters.
- Søke Fiskeridirektoratet om å etablere soner for fredning av hummer i Holmestrandsfjorden, og forsøk med marine naturrestaureringsområder med midlertidig fiskeforbud.
- Hindre overløp fra pumpestasjoner for avløpsvann, og fremskynde arbeidet med løsninger for nitrogenrensing for avløp.
- Etablere et samarbeid med forskere på NMBU eller andre passende aktører for å utrede nye vann- og avløpsløsninger for nye større byggeprosjekter og ved rehabilitering av eksisterende.
- Være en pådriver for opprydding i privat avløpshåndtering som ikke tilfredsstillende renskravene.
- Jobbe for å få på plass miljøvennlige skrog-vaskere for fritidsbåter for å stoppe utslipp av giftig bunnstoff til fjorden.
- Fortsette å være en pådriver for septiktømming i alle kommunens båthavner.

3. By- og stedsutvikling

Miljøpartiet De Grønne vil arbeide for at Holmestrand kommune skal bli en grønn foregangskommune for helhetlig planlegging og økologisk bygging, hvor hensynet til mennesker og natur står i sentrum.

En grønn bolig- og grendeutvikling skal være solidarisk og bevare det gode livet i kommunen vår. Premisset for utviklingen må være å ta vare på de lokale steds kvalitetene, med grønne lunger, hundremeterskoger og blomsterenger.

Sentrum- og stedsutvikling

Sentrumsutviklingen både i Sande sentrum og Holmestrand by skal ha høy miljøstandard, skape trivelige sentrumskjerner og planlegges slik at boliger har kort vei til et grøntområde.

Økonomiske hensyn skal ikke gå på bekostning av miljøhensyn og videreutvikling av historisk særpreg og estetikk. MDG ønsker at kommunen setter krav til en menneskevennlig arkitektur i alle utbyggingssaker i kommunen.

Vi vil:

- legge en langtidsplan på utviklingen av alle sentra i kommunen
- at Hof, Sande og Holmestrand sentrum skal være forbildeprosjekter for klimanøytralitet, arkitektur og sosial bærekraft.

- at Eidsfoss skal videreutvikles som turist- og kulturdestinasjon.
- konsentrere utbyggingen til områder med eksisterende infrastruktur som eksempelvis skoler med tilstrekkelig kapasitet.
- at nye byggeprosjekter bør hensynta lokalt stedstypisk arkitektur
- prioritere rehabilitering av eksisterende kommunale bygg framfor riving/nybygg, med hensikt å bevare stedsidentiteten og spare miljøet.

Natur- og klimavennlig utvikling

Alle steds- og byutviklingstiltak i kommunen må bygge på en grunnleggende bærekraftstenkning, hvor miljø- og klimahensyn gjennomsyrrer all planlegging og gjennomføring.

Miljøvennlige boligprosjekter ønskes velkommen, for eksempel innovative løsninger som kretsløpshus, halmhus og mikrohus.

Vi vil stille krav til lavt energiforbruk sett i et livsløpsperspektiv. Utbyggere som tenker innovativt i sine miljø- og klimavennlige boligprosjekter ønskes velkommen.

Av hensyn til klimakrisen vil vi:

- at nye bygg i sentrum og tettstedene skal være energieffektive og at alternative energikilder vurderes i hvert tilfelle
- stille høyere krav til utbyggerne om bruk av lokale materialer, arbeidskraft og ressurser.
- at kommunedirektørens saksfremstillinger til kommunestyret, skal inneholde et punkt om hvilken relevant forskning og fagkompetanse som er brukt i saksutredningen og hvilke drøftinger som er gjort rundt disse
- at nybygg legges med buffer til flomutsatte steder, siden vi må forvente havnivåstigning, kraftigere stormer, høyere stormflo og mer intense regnskyl
- forbedre vern av bygninger som eksempelvis Nedre Gausen. Vi vil sørge for at bygningene ikke forfaller og blir godt ivaretatt.

Av hensyn til naturkrisen vil vi:

- sikre null netto tap av natur ved utbygginger. Det innebærer at dersom natur nedbygges, må utbygger restaurere tilsvarende areal til natur et annet sted.
- sikre at hensyn til naturmangfold ivaretas i planlegging av nye boområder og næringsområder
- plan for pollinerende insekter skal inkluderes og benyttes for beplantning i alle reguleringsaker og utbyggingsprosjekter.
- integrere eksisterende naturelementer og grønne korridorer på best mulig måte

Menneskevennlig utvikling

MDG ser by- og stedsutvikling som særs viktig for å utvikle et medmenneskelig samfunn i økologisk balanse. Grønn boligpolitikk er solidarisk boligpolitikk.

Vi ønsker flere boliger med mer sosiale løsninger enn i dagens ordinære eiendomsmarked, f.eks. gjennom boligstiftelser eller gjennom «leie-til-eie» eller andre former for boliger med fellesløsninger. Fellesarealer og deling av rom og utstyr kan gjøre boligmarkedet tilgjengelig for flere, forebygge isolasjon og ensomhet og samtidig være miljøvennlig.

Vi vil:

- gjøre boligmarkedet tilgjengelig for alle samfunnslag gjennom å prioritere bygging av mindre og rimeligere boliger.
- ha boformer som danner rammer for fellesskap og mangfold på tvers av generasjonene, herunder eldreboliger i tilknytning til kommunens tettsteder og sosiale møteplasser.
- sikre at kommunen velger naturlig underlag og materiell, som er tilpasset alle aldersgrupper, både unge og eldre, under boligutviklingsprosjekter.
- stimulere til integrering og fellesskap gjennom gratis sosiale møteplasser i nærmiljøene gjennom bla. å gjøre skolelokaler mer tilgjengelige utenom skoletid.
- at bygningsmessig fortetting i eksisterende sentrums- og tettstedsområder skjer på kommunens beboeres premisser, ikke utbyggernes.
- prioritere fotgjengere høyest i all utvikling, deretter sykkel og kollektiv, og til sist privatbilisme.
- sikre barn og ungdoms rett til frisk luft og tilgang til giftfrie grønne lekeområder i sitt lokale miljø.
- stille krav om at utbygginger over en viss størrelse har reserverte parkeringsplasser for bildelingsordninger.

4. Folk først i trafikken

Barns lekearealer, ren luft og fravær av støy skal gå foran hensynet til bilene. MDG vil redusere biltrafikken i kommunen gjennom å skape et samfunn hvor det er enkelt å leve godt uten bil. Dette er bra for helse, sikkerhet, miljø, natur, energibruk og arealbruk.

Smarte og energieffektive transportløsninger er helt vesentlig i et samfunn i økologisk balanse. Det er viktig å jobbe for at både transportbehovet går ned og transportløsningene har minst mulig klima- og miljøbelastning. I dette inngår både

arealplanlegging, byplanlegging og kollektive transportløsninger basert på fornybar energi.

Utbyggingen i Holmestrand krever også at det iverksettes planer for hvordan den økte transporten skal passe med infrastrukturen i kommunen.

Økt satsing på jernbane, buss, sykkelnett og elbiler/lavutslippsbiler må inngå i dette.

Et godt kollektivsystem

Et godt kollektivsystem er avgjørende for at flere kan klare seg uten privatbil. Vi vil samarbeide med fylkeskommunen for å skape et enda bedre kollektivtilbud.

Vi vil: .

- starte pilotprosjekt med minibusser for å bringe barn og unge til og fra trening og andre organiserte aktiviteter, etter modell av Ruters prosjekt i Bærum.
- etablere hentebuss for eldre.
- ha mål om at personbiltrafikken i kommunen ikke skal øke. Vi ønsker dette for å skape et mer levende samfunn, der det blir lettere å bygge relasjoner og føle seg som en aktiv del av lokalsamfunnet.
- flere og senere bussavganger til hele kommunen.

Gi mer plass til menneskene

Vi vil:

- prioritere gående, syklende og kollektivtransport ved å satse på bedre tilrettelegging, universell utforming og bedre helårsdrift av fortau og snarveier
- øremerke inntekter fra parkeringsavgifter til tiltak som gjør alternativ transport mer attraktiv, for eksempel gang- og sykkelveitiltak og sikker sykkelparkering.
- male opp skiller mellom gående og syklende på utvalgte g/s-veier med stor trafikk.
- bygge gang- og sykkelvei ved Hvitsteintoppen mot skolene
- ferdigstille gang- og sykkelvei mellom Hof og Eidsfoss
- støtte kollektivknutepunkt til E18
- at nye veier skal ha gang- og sykkelvei
- at nye veier kan kun etableres når det foreligger utredninger som sier at veien ikke fører til økt trafikk

- etablere sykkelutlånsordninger ved tettsteder og knutepunkt i kommunen, eks. Eidsfoss, Sundbyfoss, Hof, Kronlia, Gullhaug, Hvitstein, Kleivbrottet, Sande sentrum, Holmestrand by.
- utvikle en samkjøringsapp for kommunen.
- gjøre kommunens personbiler tilgjengelig for bildeling utenfor arbeidstid.
- bygge ut ladepunkter og hurtigludere for elbiler i hele kommunen, i alle sentra.

5. Grønn oppvekst i Holmestrand kommune

En god barndom er et mål i seg selv. MDG vil gi barna rom til å være nettopp barn. Det samme gjelder ungdomstiden. Miljøpartiet De Grønne vil legge til rette for at ungdommene trives i Holmestrand med flere møteplasser

Det er god grønn politikk å støtte opp om private ikke-profittdrevne aktører, da disse kan bidra til et positivt mangfold og fungere som et godt supplement til det offentlige skole- og barnehagetilbudet. Vi vil skape et lokalmiljø der mange aktører bidrar sammen for å skape et godt oppvekstmiljø for kommunens yngre innbyggere: "Det må en hel landsby til for å oppdra et barn".

Barnehagen – en arena for den frie leken

Barn er grunnleggende nysgjerrige og skal gis tid og rom til å utforske verden på egne premisser. Barnehagen skal gi rom for fri lek, utforsking og skrubbsår. Vi vil ha mindre dokumentasjons- og kartleggingskrav, og har en grunnleggende tillit til barnehagenes fagpersonell.

Barnehagene skal ha nok ressurser til å sikre kvalitet for alle og ivareta barn med spesielle behov. Vi er opptatt av å øke kompetansen og utvide fagmiljøet på dette området. Derfor ønsker MDG å bygge opp et fagmiljø knyttet til en av kommunens barnehager som har spesiell kompetanse og ekstra ressurser til å gi barn med spesielle behov et fullgodt pedagogisk tilbud.

Vi vil:

- gjøre barnehagene mer fleksible, slik at man lettere kan velge mellom hel- og deltidstilbud.
- at nye barnehager skjermes fra trafikkstøy og har god tilgang til skog og mark.
- at nye barnehager har minst 50 % av utearealet som naturtomt, og at eventuelt støtdempende underlag skal være naturmaterialer (som bark).
- satse på sunn, økologisk, etisk og lokalprodusert mat i barnehagene.
- jobbe for implementering av Grønt flagg-verifisering i alle barnehager i kommunen.

En skole som lar menneskene blomstre

Vi ønsker en skole som gir rike erfaringer med samfunnslivet og naturen, slik at de unge bedre forstår sin rolle i verden – og lærer å bli glad i den. Skolen må bli bedre for flere, og da må kreativitet og praktiske ferdigheter løftes fram og verdsettes i like stor grad som teoretisk kunnskaps- og ferdighetsutvikling.

De Grønne vil gi lærerne tillit til å legge opp undervisningen i tråd med elevenes behov. Vi ønsker å støtte skolen i arbeidet med Fagfornyelsen. Overordnet del i læreplanen gir føringer om mer tid til fordypning og mer tverrfaglig tilnærming til kunnskap. Dette er et syn på læring som MDG støtter.

Vi anerkjenner at skolen er målstyrt og at tester og kartlegginger er et nødvendig pedagogisk verktøy, men antall rapporteringer og tester må ligge på et fornuftig nivå. For høye krav og intensitet på dette området kan svekke skolens samfunnsoppdrag, og skape unødig prestasjonsjag og læringshemmende stress. Vi er positive til videre forsøk på å erstatte karakterer med andre måter å gi tilbakemeldinger på i ungdomsskolen.

Vi vil:

- støtte og igangsette utvikling av en kommunal uteskole som en viktig alternativ pedagogisk arena.
- støtte forsøk med skolestart én time senere på dagen i ungdomsskolen.
- at kommunen tilbyr lærlingplasser for yrkesfagelever, og stiller krav til sine leverandører om å ha lærlinger.
- dempe leksepresset for de yngste.
- fremme programmering for barn og unge i og utenfor skolen, så de kan lære å håndtere den digitale verden på en god måte.
- støtte skolene i finansieringen av nye læremidler i forbindelse med Fagfornyelsen.
- tilrettelegge for økt praksis med uteskole for alle trinn.
- reversere 1:1 ordningen med iPad for småskoletrinnet for å minske skjermbruk blant barn.
- forebygge frafall fra videregående, ved tidlig innsats, allerede i barneskole. Ha skole-LOS og miljøarbeidere som faste stillinger i kommunen.

Barn skal ha tilbud om nok og mangfoldig fritid

Vi ønsker å korte ned – ikke utvide – tiden barna er i institusjonene. Vi vil derfor jobbe for kortere arbeidsdag, og er sikre på at dette vil komme barna til gode. Kortere arbeidsdag vil gjøre familielivet mindre hektisk og gi mange barn et mindre stressfylt liv, med mer tid til lek, alenetid og samvær med venner og familie.

MDG vil føre en solidarisk, utjevnende og raus barne- og ungdomspolitik. Ingen barn skal oppleve utenforskap på grunn av økonomiske begrensninger.

De Grønne vil bidra til en større bredde av aktiviteter for barn og unge. Jo flere som kan følge sine interesser, jo flere meningsfulle liv og mindre utenforskap. Vi er positive til private aktører på dette området, og vil samarbeide med private initiativ der det er mulig for å øke aktivitetstilbudet.

Vi vil:

- Innføre innteksregulert foreldrebetaling i Kulturskolen.
- jobbe lokalt for ordninger som gir barnefamilier muligheter til å jobbe kortere arbeidsdager.
- utleie av elektriske fritidsbåter fra marinaer for familier som ønsker å komme seg på sjøen og oppleve et enkelt sjøliv.
- i samarbeid med private aktører, etablere klatre/buldresenter sentralt i kommunen.
- sikre Høgås-anlegget som nedoverski-arena for barn og ungdom.
- støtte ordningen med mentor til ungdommer som trenger det, samt gi ungdom mulighet til sommerjobb i kommunal regi.

Mindre skjermtid og sunn nettkultur

De Grønne vil gi barna mulighet til å utforske verden utenfor skjermen. Vi vil ha skjermfrie barnehager og mobilfrie skoler. Vi vil også gi kommunens elever tilgang til ikke-digitale lærebøker, slik at de får pause fra skjermen og kontakt med fysisk materiale. Vi vil ikke utstyre skoleelevene med hvert sitt nettbrett, men i samarbeid med pedagogene i skolen undersøke hva som er et fornuftig nivå på digitale en-til-en løsninger.

Ungdomsskolene i Holmestrand kommune trenger en kultur som motvirker sosiale medier som arena for kroppspress, mobbing og utfrysning. Ingen politiske partier har turt å ta tak i spørsmålet om befolkningens skjermbruk. De Grønne mener det er på høy tid at dette gjøres til et politisk tema. De Grønne ønsker seg ikke tilbake til en før-digital verden, men vi vil engasjere barn, ungdom og voksne til en grunnleggende debatt i lokalsamfunnet om hvordan vi ønsker at hverdagen vår skal se ut. Må man passivt akseptere og tilpasse seg alle nye teknologiske «fremskritt» som tilbys? Er det mulig å ta grep for å styre utviklingen i en ønsket retning?

Vi vil:

- øke bevissthet om ulemper ved «digital livsstil»: isolasjon og utenforskap, inaktivitet, angst, depresjon, forstyrret døgnrytme og søvnmangel.

- igangsette en samfunnsdebatt mellom ungdom, foreldre, skole/oppvekst og psykisk helse om uheldige effekter av sosiale medier og for mye skjermtid.
- støtte ikke-digitale soner og tidsintervall.

6. Helse, velferd og omsorg

Et varmt samfunn hvor menneskers livskvalitet står sentralt, må inngå som en vesentlig del av et samfunn i økologisk balanse. Dette innebærer et inkluderende lokalsamfunn, hvor alle er like verdifulle og hvor det er tid til hverandre.

For MDG Holmestrand er det spesielt viktig å sikre at de som har store omsorgsbehov og som ikke har mulighet til å tale sin egen sak, får ivaretatt sine behov for livskvalitet og trygghet.

Vi vil:

- jobbe for forebygging heller enn å ta kostnaden ved å rydde opp
- øke grunnbemanningen i omsorgssektoren.
- sørge for at samskaping ligger til grunn for alle helse og omsorgstjenester.
- legge til rette for tilpassede bo-, arbeids- og aktivitetsløsninger for mennesker med funksjonsnedsettelse slik at de kan leve fullverdige og meningsfulle liv.
- sikre at alle som har krav på brukerstyrt personlig assistanse (BPA) får et BPA-tilbud tilpasset sitt individuelle behov.
- åpne for ideelle leverandører av BPA tjenester.
- satse på forebyggende psykisk helsevern for barn og ungdom ved å heve kompetansen på kommunalt ansatte som jobber med barn og ungdom.
- etablere varmtvannsbasseng
- jobbe for flere dagtilbud innenfor grønn omsorg som involverer gårdbrukere og frivillige, hvor mennesker med livsutfordringer kan få et tilpasset tilbud med fokus på kulturelle aktiviteter.
- anerkjenne forebyggende kraft av kulturelle aktiviteter ved å øke tilbudet av kulturelle aktiviteter (f.eks. den kulturelle spaserstokken) som øker livskvalitet og reduserer stress i pleiesituasjoner (omsorgssang).

Dyrevelferd

Dyr er en viktig del av mangfoldet i samfunnet og har en egenverdi som må respekteres. Det å gi kjæledyr, dyr i landbruket og dyr i underholdningsbransjen mulighet til livsutfoldelse og hvile er viktig for MDG

Vi vil:

- jobbe for at kommunen ansetter en kommuneveterinær som kan jobbe forebyggende mot dyretragedier
- undersøke mulighet for å pålegge ID-merking av kjæledyr
- nekte sirkus med dyr i fangenskap bruk av kommunal grunn
- jobbe for bærekraftig skogsdrift der hensyn til ville dyr og fuglers yngle- og hekketid ivaretas, jfr. naturmangfoldloven og dyrevelferdsloven
- vente med kantklipp av veier til blomstringen er ferdig

7. Kultur, idrett og friluftsliv

I et medmenneskelig samfunn spiller kultur, idrett og friluftsliv en viktig rolle. Det bidrar til involvering, tilhørighet, livsglede, opplevelse og samarbeid. Det stimulerer lokale initiativ og øker verdien av å være en del av samfunnet. Lokale ressurser må ivaretas og følges opp gjennom god tilrettelegging fra kommunen.

Kunst og kultur

Kunst og kultur er en verdifull fornybar ressurs som skaper tilhørighet, fellesskap og lokal identitet.

Kultur er et miljøvennlig lim i samfunnet. Kulturaktiviteter bidrar i stor grad til å utvikle seg til hele mennesker og gir innbyggerne muligheter til refleksjon over samfunnet vi lever i og til å kjenne tilhørighet til hverandre og til stedet man bor. Herved styrkes demokratiet. Kulturtilbudet gir økt fysisk og psykisk helse.

Kommunen har et stort frivillig kulturliv. For at dette skal fortsette å blomstre, må vi bidra til økonomisk forutsigbarhet og gode kulturarenaer som kan invitere til samskaping og inspirasjon

Vi vil at Holmestrand kommune skal bli enda rikere på kunst og kultur, og går inn for en ambisiøs og langsiktig kultursatsning. Festivalene i kommunen må få økt støtte og sikret forutsigbarhet.

Miljøpartiet er en av mange venner av kommunens tre bibliotek. Vi er stolte av bibliotekene og ønsker å være en bidragsyter i arbeidet med å gjøre bibliotek til en vital kulturarena for store og små.

Vi vil:

- sikre videreføring av kulturskolens undervisning på tre steder, og utvide tilbud til barn og unge som trenger mer tilrettelegging og redusere prisen.

- stimulere til økt kulturell integrering gjennom gratis møteplasser, ved å videreføre og øke bevilgningene til Alle skal med-ordningen, som sikrer barn og unge fra familier med lavinntekt å delta i fritidsaktiviteter.
- ta vare på og synliggjøre kulturminner både gjennom aktiv bruk og vern.
- styrke tilbudet i bibliotekene gjennom økte midler til åpningstider, arrangementer, kunnskapsdeling og debatter
- jobbe for utvidede åpningstider for kommunens bibliotek.
- videreutvikle biblioteket som sosial møteplass og kulturarena.
- arbeide for at eksisterende kulturarenaer blir vedlikeholdt og brukt, for eksempel Eidsfos Hovedgård, Biorama og Reidvintunet.
- støtte Eidsfoss som kulturelt sentrum i kommunen
- at Biorama skal bestå som kommunens kulturelle storstue

Idrett og friluftsliv

Vi vil:

- gi aktiviteter for barn og unge gratis tilgang til kommunale lokaler for øving og trening, også de uorganiserte.
- utlånsentral BUA skal utvide åpningstidene og legge til rette for ut- og innlevering i alle senterne i kommunen.
- øke og sikre tilgangen til nære friluftsområder for allmenheten, og jobbe for økt frivillig skogvern for grønne lunger og skogsområder nært tettsteder
- videreutvikle kyststien, håndheve fri ferdsel i strandsonen og stoppe forsøk på ulovlig privatisering. For eksempel ønsker vi å legge kyststien i strandsonen flere steder.
- bidra til å etablere en dugnadskalender for rydding og vedlikehold av strender, stier, grøntområder etc. som fungerer som lavterskel-møteplasser

Kulturminner

MDG vil sikre en helhetlig forvaltning av kommunens mange kulturminner.

Kommunens kulturminneplaner må samkoordineres og utvikles med en handlingsplan. Et viktig mål for MDG er å sørge for at denne handlingsdelen i planen blir fulgt opp. Vi inviterer til tett samarbeid med historielagene og andre fagmiljøer i politiske spørsmål om kulturminner.

Vi vil

- at kulturminneplanene skal være førende i plan- og byggesaker.
- at kommunen som eier av vernede bygninger skal gå foran som et godt eksempel.
- investere i verdifulle kulturminner som eksempelvis Nedre Gausen og gamle Biorama.

- prioritere ressurser til oppfølging av kommunens plan for bevaring av kulturminner.
- avklare én gang for alle hva kommunen skal gjøre med tomten og bygningen på Linaro.
- vurdere mulighetene for å støtte bruk av Gammelnorsk sau, geiter og andre arter for å holde kulturlandskap i hevd.

8. Ressurser i kretsløp, jordvern og et innovativt næringsliv

MDG vil jobbe for at Holmestrand kommune har de beste forholdene for et rikt og godt lokalt næringsliv. Det er mye kreativitet og skaperevnen blant innbyggerne i Holmestrand. Vi ønsker å skape gode vilkår for lokal gründervirksomhet slik at folk med gode ideer fortsetter å trives her, og at nye kommer til.

MDG er tydelige på at lokalt næringsliv er og vil være en del av løsningen på det grønne skiftet. I en aktiv klimaledelse må det vektlegges gode grønne løsninger i alle offentlige anskaffelser slik at kommunen kan stimulere til innovasjon og utvikling av nye lokale og fremtidsrettede løsninger, for eksempel innenfor miljø- eller velferdsteknologi.

Overgangen til en sirkulær økonomi der mer ressurser går i kretsløp og forbruket i større grad består av gjenbruk er en forutsetning for at kommunen skal kunne bli en bærekraftig, utslippsfri og klimapositiv kommune. Vi vil jobbe for å redusere uttaket av nye ressurser og at mindre avfall går til spille. Vi vil sørge for at kommunens bygg, infrastruktur, energi og produkter så mye som praktisk mulig blir tatt vare på og anvendes på nytt.

Det må bli mer lønnsomt å bruke råvarer og ulike produkter flere ganger. Ved siden av ambisiøse miljøkrav, vil vi bruke hele den kommunale verktøykassa for å sikre mer innovasjon i sirkulære verdikjeder lokalt. Dette inkluderer også å samarbeide bedre med frivilligheten og private og offentlige aktører, som Den magiske fabrikken og fylkeskommunen, om å videreutvikle delingsordninger og bedre systemer for gjenbruk.

Vi vil:

- arbeide for at både private og offentlige initiativ for utlåns-, delings-, gjenvinnings- og ombruksordninger blir bedre koordinert, styrket og mer tilgjengelig for flere.

- styrke arbeidet med sirkulærøkonomi og ombruk i Holmestrand kommune, inkludert i helse- og oppvekstsektorene.
- arbeide for at det realiseres et senter for ombruk og sirkulærøkonomi i samarbeid med frivilligheten og andre aktuelle aktører.
- at i arbeidet med plan- og byggesaker må kommunen sørge for å følge fremdriftsplaner og holde frister.
- arbeide langsiktig for å tilrettelegge arealer for næringslivet.
- ha en oppdatert og gjennomtenkt strategi for næringsutvikling som følges opp i praktiske tiltak. Kommunen må drøfte strategien og tiltakene jevnlig med det lokale næringslivet.
- at reguleringsplaner skal prioritere prosjekter som tilbyr kontorfellesskap for selvstendig næringsdrivende.
- tilby oppstartshjelp og rådgivning til dem som ønsker å starte en virksomhet for seg selv.

Et grønt arbeidsliv

Vi vil jobbe for et arbeidsliv som gir innbyggerne mulighet til en god balanse mellom jobb og fritid. Pandemien viste oss at det er fullt mulig å organisere arbeidstiden på nye måter. Vi ønsker at familier skal få mulighet til å organisere sin hverdag slik at yrkesaktive foreldre i full jobb kan få en mindre stressfull småbarnsperiode enn mange opplever nå.

Grønt arbeidsliv betyr et fleksibelt arbeidsliv, der arbeidstaker får mulighet til å tilpasse organiseringen av arbeidstiden ut fra hvilken livsfase familien er i. Derfor vil vi ta initiativ til forsøk med livsfaseorganisert arbeidstid i Holmestrand kommune. Vi tror også at et fleksibelt arbeidsliv med mulighet til å organisere arbeidsdagen ut fra hvilken livsfase man er i vil tiltrekke seg innbyggere med viktig kompetanse til lokalsamfunnet.

Vi vil jobbe for:

- at kommunen skal legge til rette for fleksibel arbeidstid når det er mulig og ønskelig.
- en prøveordning med sekstimers arbeidsdag.
- en prøveordning der lokale lønnstillegg kan tas ut som redusert arbeidstid.
- at kommunen stiller samme krav til lønn, pensjonsrettigheter osv. i anbud som den gjør til offentlige tjenesteytere.
- at kommunen skal bli en skatteparadisfri kommune som unngår kjøp av varer og tjenester fra selskaper som plasserer penger i skatteparadiser.
- kommunen følger opp medlemskapet kommunen har i Etisk handel Norge.

Bærekraftig matproduksjon

I et fornybarsamfunn er det viktig å få til en lokalførankret matproduksjon. Bevaring av eksisterende matjord i kommunen gir økt matsikkerhet og trygghet for fremtidige generasjoner.

Vi vil:

- øke den lokale økologiske matproduksjonen ved å legge til rette for matproduksjon i grønne boligområder, flere parsell- og skolehager, mer andelslandbruk, urbant landbruk og andre former for matproduksjon
- jobbe for bedre støtteordninger for bonden ved overgang fra konvensjonelt til økologisk landbruk og for at andelen økologisk matproduksjon øker i kommunen
- at landbrukskontoret informerer om valgmuligheter rundt sprøyting i jordbruket
- at lokalprodusert, økologisk og mer plantebasert mat benyttes i kommunens kantiner, SFO, barnehager, sykehjem o.l.

Holmestrand MDG sier nei til nedbygging av dyrket og dyrkbar jord. Vi må ta godt vare på alle våre bønder som sikrer vår økende befolkning lokal og kortreist mat.

Med krig i Europa, trusler mot demokratiet i mange land og klimaendringer er det enda viktigere at vi tar vare på all dyrkbar jord. Vi ønsker å sikre våre kommende generasjoner et variert, mer plantebasert og næringsrikt matfat.

Vi ønsker ikke import av mat som kan produseres i vårt nærområde. Redusert matimport bidrar til mindre utslipp av klimagasser og reduserer videre oppvarmingen av atmosfæren. Dette for å hindre et varmere klima med økt ekstremvær.

9. Økonomi

Målet for en grønn økonomi er å sørge for gode liv for alle, nå og i fremtiden. Jordens ressurser må forvaltes og fordeles slik at vi ivaretar menneskerettigheter og tar hensyn til naturens tålegrenser.

Innenfor disse rammene skal en grønn økonomi bygge opp under kreativitet, samarbeid og skaperkraft. I tillegg til økonomisk bærekraft må økologisk og sosial bærekraft være styringsmål. Vi må ta vare på omverdenen og på hverandre.

En grønn økonomi trenger ikke å være avhengig av vekst. Verdiskaping må skje på lag med naturen. Grønn økonomi lærer av naturens samspill, for å utvikle en økonomi som er mer skånsom og mer langsiktig. Jo større vårt totale forbruk er, jo mer sårbare blir vi.

Vi kan ikke forvente at teknologisk utvikling kan veie opp for for dette alene. Derfor må det totale forbruket reduseres og økonomien må unngå sløsing, svinn og kollaps. Da må ressurser gå i kretsløp. Vi kan ikke hente mer ut av naturen enn det som kan gjenskapes eller tilbakeføres. Vi kan heller ikke slippe mer ut i naturen enn den kan håndtere.

Vi vil:

- jobbe for en stabil økonomi som ikke er avhengig av å vokse.
- være åpen for innføring av eiendomsskatt på verk og bruk, for å sikre opprettholdelsen av viktige omsorgsoppgaver for sårbare og utsatte grupper, samt finansiære støtteordninger for skole og oppvekst
- prioritere vedlikehold av kommunale bygg og infrastruktur
- at Holmestrand kommune tilslutter seg etiske økonomiske retningslinjer
- at kommunens valg av bank er etisk forsvarlig